

To private Udstillinger.

—o—

I.

Eru Gerda v. Kohls Udstilling i Ole Haslunds Hus er umaadelig lille, og man kan især for Landskabers og Portrætters Vedkommende hurtigt blive færdig med den, idet de viser sig meget intetsigende, naar man undertager et Par enkelte. For Ex. er Nr. 19, Sommerlandskab fra Norge, fint og stemningsfuldt, men et Naturstudie kan man jo ikke kalde det, dertil er det for stiliseret og nærmest af japansk Paavirkning.

Af Portrætterne kan man ligeledes undtage et Par enkelte, saasom Billedet af Louis v. Kohl, der er stilfærdigt og ganske naturligt malet, og et yndigt Billede af 2 Smaapiger.

De øvrige er mindre værdifulde, idet de ikke hviler paa en naturlig Opfattelse af Emnet; Fremstillingen er usund og maniereret, hvor for den giver Portrætterne et ensartet, dekorativt Præg.

Den dekorative Kunst viser sig jo ogsaa at være Fruens rigtige Felt, idet de mange forskellige Vaser og

Kopper i Porcellæn og Stentøj, der er udstillede, baade er ejendommelige og smukke, og her tager hendes sære Former og fremmedartede Paavirkning sig netop godt ud.

Men naar man ser paa den øvrige Del af Udstillingen, beklager man, at Kunstnerinden ikke er blevet i sit første Spor, hvor man i de mange udmærkede Insekt- og Svampestudier, der næsten alle er mærkede G. J., følger Paavirkningen af det sunde, gode Kunstnerhjem, hvorfra hun er udgaaet.

»Pan.«

II.

Aage og Wanda Roose.

Gaar man fra denne rafinerede og anstrengte Udstilling hen til Ægteparret Roose, er det som man kommer ned til Stranden og aandede frisk Luft i Lungerne.

Sunde og stærke er de begge to i deres Opfattelse af og deres Kærlighed til den nordiske Natur, som de har afluret alle dens Ejendommeligheder, lige fra de fortryllende Mosestemninger til de friske Elveløb, fra »Graavejr i Klipperne« til »Vinter-

sol i Skoven«, fra »Kolmiller i Värmland« til »Shetlandskuttrar« i Havnen.

Hver for sig maler de med kraftige Farver, men bibeholder de to Kæns særlige Syn paa Tingen — han mere fortællende og hun mere drømmende.

Af Wanda Roose maa særlig fremhæves »Aften« og »Mose blandt Klipper« samt Træsnittene »Sommer« og »Natviol«, det sidste i 3 Farver.

Deres Træsnit og Ætsninger er i det hele taget udmærkede, stærke i Linierne og fyldige i Tonen. Skønt de har saa meget til fælles i Tekniken, viser Valget af Emner og Billedernes Titler, i hvor høj Grad den mandlige og kvindelige Opfattelse dog altid vil gøre sig stærkt gældende. Har hun saadanne Emner som »Natviol« — »Huldra« — »Sommer« — »Linea«, saa har han: »Skovarbejdere« — »Badende Unger« — »Kartoffelhøst« — »Faar og Ko«.

Men glad er man ved at have set deres Malerier og haaber, at de tidt vil komme herved og vise os sund og frisk Kunst.

»Pan.«

En Folkevis.

Lille Feuilleton tilegnet de unge.

—o—

Mange af de unge kender vist godt den kvikke Vise, som jeg i Dag har faaet saadan en Lyst til at drage frem og minde dem om. Den findes under Overskriften »Svar som Tiltale« i Grundtvigs Danske Kæmpeviser til Skolebrug. Her kaldes den altsaa »Kæmpevisen«, — og det fornøjelige er nu, at »Kæmpen«, hvormed der fortælles, er en ganske ung, køk og fribaaren Pige, som modigt slaar et Slag for Kvinderet og Kvindeværd mod sin Tids Fordomme, og at Folkevisen lader hende sejre med Glans og belønnes som sig hør og bør.

Jeg kan ikke tænke mig andet end, at de unge, der nu begynder at samles om Kvindesagen og berede sig til at løfte dens Banner, maa interessere sig for denne tapre, lille Søster, som her i Folkevisen hæver den samme Fane, som de, og ligesom vinker til dem med den fra den fjerne Fortid, tværs over alle de svundne Aarhundreder.

Men hør og døm nu selv:

»Saa mange sad de Riddere alt over Dronningens Bord,

og de begyndte at tale saa mangt et Gammensord.

Under den Lind der skal I mig bie.

De talte ej om Kirkegang og ej om Klostertugt, men heller om de stolte Møer, om alt hvad der er smukt.«

Saa vidt gaar alt godt, men nu optræder en overmødige ung Herre og stiller sine alt andet end smaa Fordringer:

»Det var da Herre Peder, og han tog Munden fuld, — og jeg vil have den Jomfru, som har baade Gaard og Guld.

Og jeg vil have den Jomfru, som kan med Silke sy, og den vil jeg ikke have, som gjerne ganger i By.«

Det lyder, som det var sagt i Gaar!

»Og jeg vil have den Jomfru, som vel kan brede sit Bord, og den vil jeg ikke have, som er for for djærv i Ord.«

Ved dette Vers stiger et Billede frem for Erindringen: Mathilde Fibiger, som med Magt blev sat ned af Taler-

stolen, for at hun ikke skulde sige det »djærv Ord«: Kvinden er et Menneske og har Ret til at arbejde og udvikle sig som Menneske.

»Alle da sad de skønne Jomfruer og mæled ikke et Ord, undtagen hun liden Kirsten, som stod for Dronningens Bord.«

Ja, nu finder Jomfru Kirsten, det kan være nok med Hr. Peders »vil have« og »vil ikke have«, — nu løfter hun Fanen og kæmper kækt for sit Køn. Det ses klart af Sammenhængen, at det ikke er alene for sig selv, hun vover sig frem, nej, det er for alle de stumme, som ikke tør »mæle et Ord«, det er for Kvinders Frihed og Ret, hun strider.

»Og var jeg end saa voksen alt, jeg skulde en Ridder love, Hr. Peder med de store Ord, dig vil jeg aldrig have.

For jeg skulde sidde i Højeloft der baade at skære og sy, mens du sad paa din høje Hest, for om fra By til By.

Og jeg skulde sidde i Højeloft og brede med Flid mit Bord, imens du stod paa Folketing og ledte med Flid om Ord.